

Evon retkeilyalue

KÄVIJÄTUTKIMUS

2018 Tiivistelmä

Metsähallitus Luontopalvelut

Sisällysluettelo

<i>Johdanto – Lähde luontoseikkailulle! ...s.</i>	<i>3</i>
<i>Kartta</i>	<i>s. 4</i>
<i>Käyntimäärät</i>	<i>s. 5</i>
<i>Kävijätutkimuksen aineistonkeruu</i>	<i>s. 6</i>
<i>Haastattelupaikat ja vastausten jakautuminen</i>	<i>s. 7</i>
<i>Kävijärakenne</i>	<i>s. 8</i>
<i>Pääasialliset aktiviteetit</i>	<i>s. 9</i>
<i>Käyntien alueellinen jakautuminen</i>	<i>s. 10</i>
<i>Käynnin tarkoitus</i>	<i>s. 11</i>
<i>Kävijöiden ennako-odotukset</i>	<i>s. 12</i>
<i>Palveluiden käyttö ja laatu</i>	<i>s. 13</i>
<i>Kävijätyytyväisyysindeksi</i>	<i>s. 14</i>
<i>Paikallistaloudelliset vaikutukset</i>	<i>s. 15</i>
<i>Terveys- ja hyvinvointivaikutukset</i>	<i>s. 16</i>

*Teksti, taitto ja kuvat: Kirsi Kuusisto
Yksityiskohtaisempi raportti julkaistaan myöhemmin Julkaisut.metsa.fi-sivustolla.*

Lähde luontoseikkailulle!

”Evon retkeilyalueelle on lyhyt matka eteläisen Suomen asutuskeskuksista. Evolla voit kävellä helpoilla luontopoluilla tai lähteä ilvesten patikkareiteille Asikkalaan ja Padasjoelle asti. Istutetun lohikalan tai luonnonkalojen narraaminen ilahduttaa kalastajia ja lapsiperheitä. Koe reipasta meininkiä Evolla mihin vuodenaikaan tahansa!”

Evon retkeilyalueen profiili

Evon retkeilyalue 2018

Perustamisajankohta

Evon retkeilyalue on perustettu valtioneuvoston päätöksellä vuonna 1994. Retkeilyalueen päätavoite on retkeily- ja ulkoilutoiminta.

Sijainti

Evon retkeilyalue sijaitsee Hämeessä Hämeenlinnan kaupungissa ja Padasjoen kunnassa Lammi–Padasjoki-tien (nro 53) varrella

Pinta-ala

Evon alue on yksi Etelä-Suomen suurimmista metsäalueista. Yhteensä retkeilyalueen pinta-ala on noin 8 500 hehtaaria.

Palvelut

11 laavua, 3 varauslaavua, Niemisjärvien alueella 3 keittokatosta, Evon leirialueella 2 varattavaa nuotiokatosta. Ilmaiset telttailualueet Niemisjärvillä, Valkea Mustajärvellä ja Koverolla. Asiakaspalvelu toimii puhelimitse, sähköpostitse ja sosiaalisessa mediassa.

Retkeilyreitit

Noin 70 km:n pituinen Ilvesvaellus-reitistö mahdollistaa eripituiset retket Evon vaihtelevassa maastossa. Retkeilymahdollisuuksia laajentavat alueelta lähtevät yhdysreitit, 13 km:n pituinen Päijänne-Ilves sekä 30 km:n pituinen Aurinko-Ilves. Merkityt luontopolut (2–4 km) sopivat hyvin lyhyempien päiväretkien kohteeksi.

Käyttömuodot

Retkeily, erätalous, metsätalous, tutkimus.

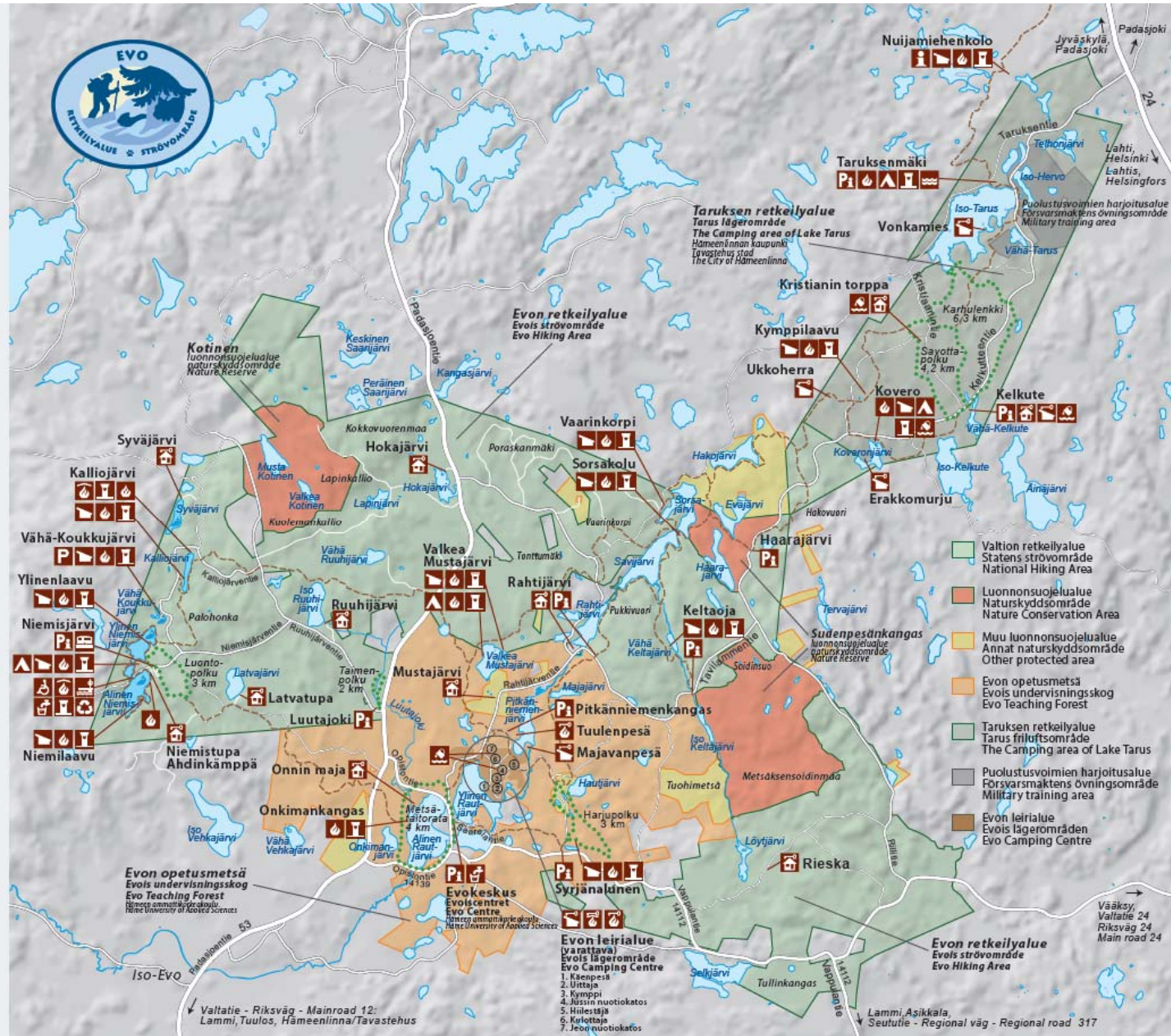
Evon retkeilyalue

Evois strövområde

Evo Hiking Area

- Opastustaulu - Informationstavla - Information
- Pysäköintialue - Parkeringsplats - Parking
- Tulentekopaikka - Eldplats - Campfire place
- Keittokatos - Kokskjul - Cooking shelter
- Telttailupaikka - Tältningsområde - Tent site
- Laavu - Skärmskydd - Lean-to shelter
- Varauslaavu - Reserverbart skärmskydd - Rental lean-to shelter
- Varauskeittokatos - Reserverbart kokskjul - Reservable cooking shelter
- Varaustulentekopaikka - Reserverbart eldplats - Reservable campfire place
- Vuokrakämpä - Hyresstuga - Rental cabin
- Matkailuvaunualue - Husvagnsparkering - Caravan site
- Lähde/kaivo - Källa/brunn - Spring/well
- Vesipiste - Vattenpost - Drinking water
- Uimapaikka - Badplats - Swimming
- Liikuntaesteisille - För rörelsehämmade - For disabled
- Virkistyskalastusalue - Fiskeområde - Sport fishing area
- Kuivakäymälä - Torrtoalett - Dry toilet
- Jätteen lajittelu - Avfallssortering - Recycling
- Iivesvaellus-retkeilyreitti - Vandringstied - Hiking route
- Luontopolku - Naturstig - Nature Trail

0 1 2 3 km
 © Metsähallitus/Forststyrelsen 2016
 © Maanmittaustalon/Lantmäteriverket/NLS 1/MML16

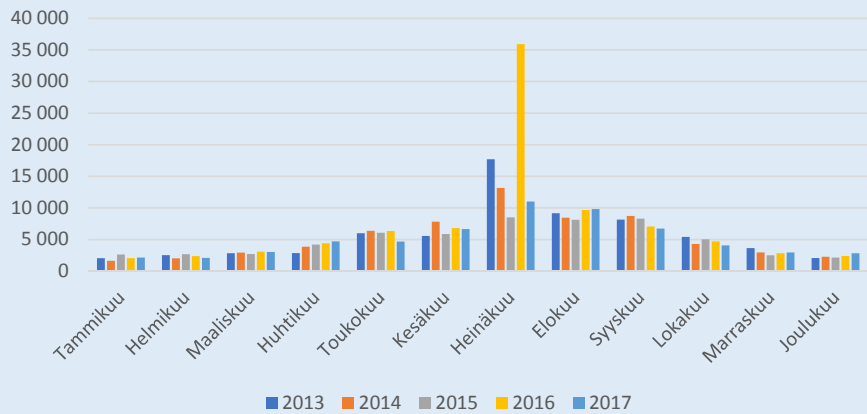
Suosittu retkeily- ja virkistysalue

Vuonna 2018 Evon retkeilyalueelle tehtiin lähes 72 000 käyntiä. Eniten kävijöitä alueella vieraillee heinäkuussa. Käyntimääriä seurataan jatkuvasti maastossa olevilla elektronisilla kävijälaskureilla. Kävijäseurantojen digitalisointi -hankkeen myötä retkeilyalueelle asennettiin kaksi uutta etäluettavaa kävijälaskuria, joiden ansiosta käyntimäärien seuranta täsmentyy entisestään.

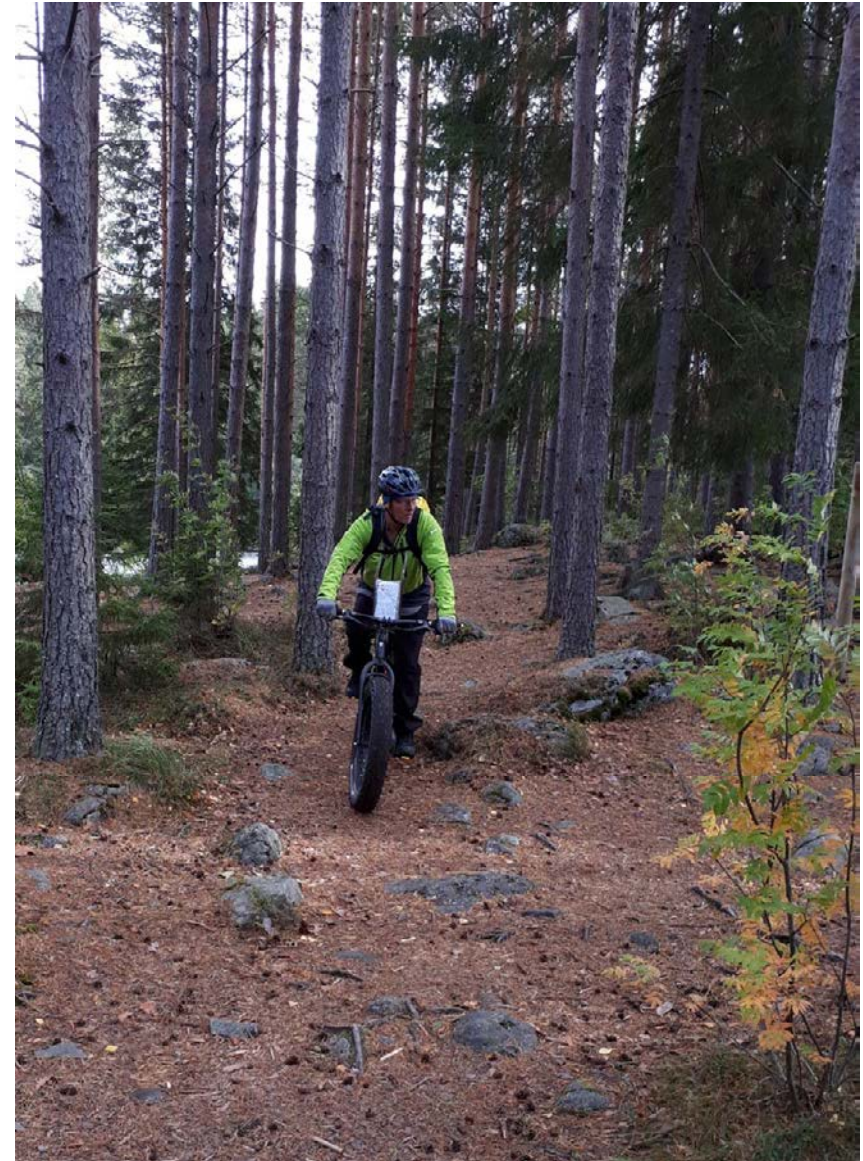
Evon retkeilyalueella sijaitseva suuri leirialue mahdollistaa isojenkin tapahtumien järjestämisen. Heinäkuussa 2016 partiolaisten järjestämä suurleiri *Roihu* kokosi yli 16 000 kävijää Evon leirialueelle. Hieman pienemmässä mittakaavassa toteutettiin Pääkaupunkiseudun partiolaisten 5 600 leiriläisen *Kliffa* kesällä 2018.

Evon retkeilyalueen käyntimäärät

Käyntimäärät kuukausittain 2013-2017

*”Hieno alue!
Hyvät puitteet
retkeillä
pientenkin
partiolaisten
kanssa.”*

Evo digitalisaatiohankkeen pilottikohteena

Evon retkeilyalue oli yksi kolmesta pilottikohteesta, joilla testattiin aineistonkeruuta mobiililaitteella sekä uudistettiin kävijätutkimuksen raportoinnin käytäntöjä. Muut kohteet olivat Oulujärven ja Inarin retkeilyalueet. Pilotointi liittyi vuonna 2018 toteutettavaan, maa- ja metsätalousministeriön rahoittamaan kävijäseurantojen digitalisaatio -hankkeeseen.

Aikavälillä 10.5.–30.9.2018 toteutettu kävijätutkimus oli järjestyksessä toinen. Edellinen Evon retkeilyalueen kävijätutkimus on vuodelta 2010. Vastauksia saatiin yhteensä 433, joista 195 kpl oli mobiilivastauksia. Vastauslomake oli saatavilla sekä englanniksi että suomeksi. Vastaajista 95 % käytti suomenkielistä lomaketta.

Vastaustapa		
Vastaustapa	kpl	%
Paperilomake haastattelupaikalla asiakkaan täyttämänä	217	50
Paperilomake haastattelupaikalla haastattelijan täyttämänä	11	3
Paperilomake postitse	10	2
Mobiilivastaus	192	44
Mobiilivastaus haastattelijan täyttämänä	3	1
Yhteensä	433	100

Kuva (oik.):
Kävijätutkimuksen aineistonkeruussa oli käytössä kolme mobiililaitetta, jolla kävijät pääsivät täyttämään vastauslomakkeen ASTA-mobiilisovelluksessa.

Kävijätutkimuksen otos edustaa kaikkia retkeilyalueen kävijöitä

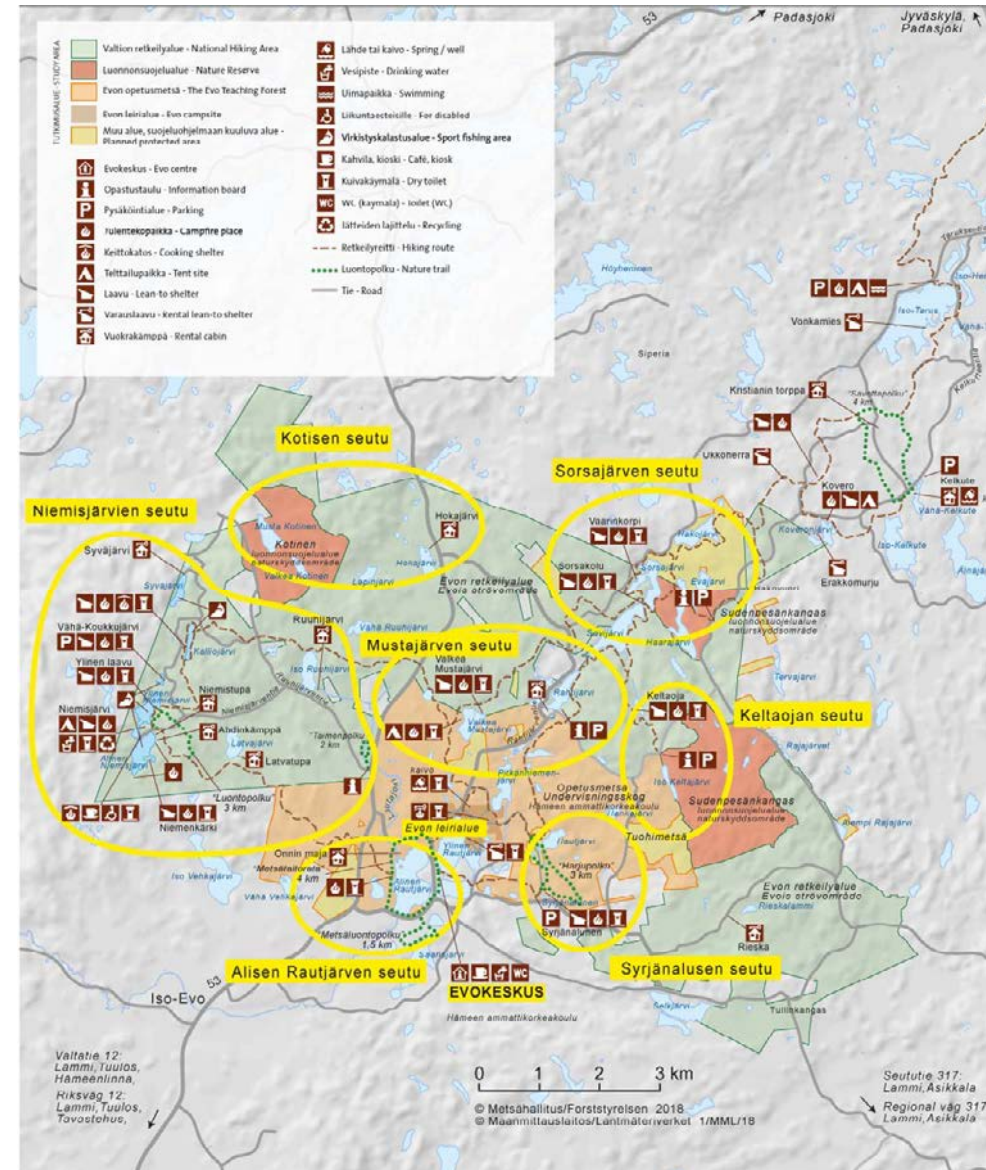
Evon retkeilyalueen kävijätutkimuksen haastattelupaikat sekä haastattelupaikkakohtaiset vastausten tavoitemäärät määriteltiin kävijävirtojen jakautumisen perusteella. Keruupisteet ja niistä tavoiteltava havaintojen lukumäärä jaettiin samassa suhteessa kävijöiden määrän ja alueellisen jakautumisen kanssa. Aineiston keruun suunnittelussa huomioitiin myös kävijävirtojen ajallinen jakautuminen määriteltäessä kuukausikohtaisten keräyspäivien lukumäärää.

Vastausten kokonaiskertymä mukaili hyvin suunniteltua otantaa ja siten myös kävijälaskennan mukaisia kävijävirtoja. Keruupäiviä kertyi yhteensä 51. Heinäkuussa kerättiin 40 % vastauksista.

Haastattelupaikat ja vastausten jakautuminen		
Haastattelupaikka	kpl	%
Evokeskus	40	9
Evon leirialue	54	12
Niemisjärvien seutu	159	37
Sorsajärven seutu	64	15
Syrjänalusten seutu	75	18
Keltaoja	2	0
Valkea Mustajärvi	20	5
Alinen Rautjärvi	18	4
Yhteensä	432	100

Vastaukset kuukausittain		
Kuukausi	kpl	%
Toukokuu	52	12
Kesäkuu	57	13
Heinäkuu	174	40
Elokuu	77	18
Syyskuu	73	17
Yhteensä	433	100

Kartta (oik.): Haastattelupaikkoja oli yhteensä 8.

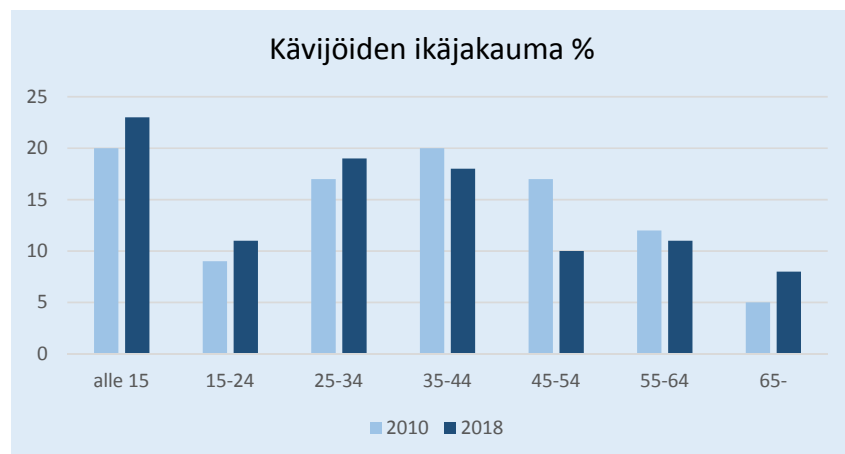

Lapsiperheiden suosima

Evon retkeilyalueen suurin yksittäinen kävijäryhmä ovat lapsiperheet. Lasten ja nuorten sekä nuorten aikuisten suhteellinen määrä on kasvanut. Lähes joka neljäs kävijä on alle 15-vuotias. Kävijöiden keski-ikä on 41 vuotta. 38 % saapuu alueelle oman perheen seurassa ja seurueen yleisin koko on 2–5 henkilöä.

Evo on myös erilaisten kerhojen ja yhdistysten suosima retkikohde ja lähes kolmannes kävijöistä onkin liikkeellä suuren, yli 6 hengen, seurueen kanssa.

Kävijöistä 16 % on paikallisia asukkaita, ja matkailijoiksi luokiteltavien kävijöiden määrä on kasvanut. Kotimaan matkailijat saapuvat yleisimmin pääkaupunkiseudulta sekä lähellä sijaitsevista asutuskeskuksista, kuten Lahden, Jyväskylän ja Tampereen seudulta. Ulkomaalaisia matkailijoita oli kahdeksasta eri Euroopan maasta.

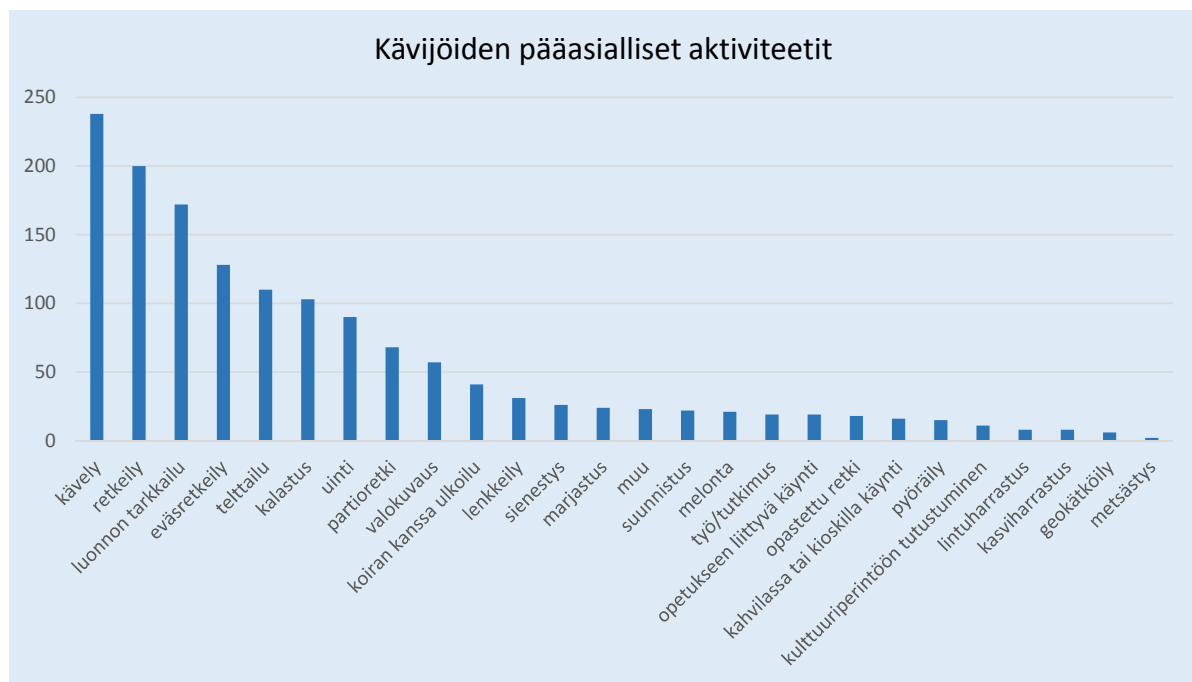
Kävijätyypit 2018		
Kävijätyyppi	kpl	%
Paikallinen asukas	68	16
Kotimainen matkailija	344	80
Ulkomainen matkailija	16	4
Yhteensä	428	100

Seurueen koko 2018		
Seurueen koko	kpl	%
Yksin	29	7
2–5 hengen seurue	267	63
6 tai useamman hengen seurue	130	31
Yhteensä	426	100

Monipuoliset harrastusmahdollisuudet

Evolla on valtavasti puuhaa ympäri vuoden patikoinnista ja kalastuksesta hiihtoon ja metsästyksen. Alueella on mainiot kalavedet sekä aloittelijoille että konkareille, ja Evo sopiikin hyvin koko perheen kalastuskohteeksi. Retkeilijä voi valita Ilvesvaellus-reitistöstä itselleen sopivan vaihtoehdon. Evon vaihtelevassa maastossa ja metsissä riittää haastetta kokeneellekin patikoijalle.

Kävijät harrastavat Evon retkeilyalueella useimmiten kävelyä, retkeilyä ja luonnontarkkailua. Useimmat osallistuvat käynnillään 1–3 aktiviteettiin. Aiemmin kalastus on ollut ylivoimaisesti tärkein yksittäinen aktiviteetti Evolla. Nykyisin kalastuksen rinnalle on noussut muitakin aktiviteetteja ja retkeily on alueella yhä merkittävämmässä roolissa.

Evon retkeilyalueella liikutaan omin voimin keskimäärin 14,5 km yhtä käyntikertaa kohden. Vastaajista 95 % liikkuu patikoiden, ja keskimäärin kävijät patikoivat käynnillään 17 km. Pisimmät keskimääräiset matkat tehdään pyöräillen.

Liikkumistapa ja kuljettu matka		
Liikkumistapa	Vastanneita	Kuljettu matka keskimäärin
Patikoiden	365	16,7
Soutaen	54	4,1
Juosten	35	3,6
Pyöräillen	11	22,9
Vastanneita yhteensä	385	14,5

Evokeskuksesta Ilvesreitille

Retkeilyn voi aloittaa esimerkiksi Evokeskuksesta tai joltain retkeilyalueen lukuisista pysäköintipaikoista.

Lähes puolet kävijöistä vierailee virkistyskalastuskohteena tunnetulla Niemisjärvien seudulla. Suosittuja käyntikohteita ovat myös Evokeskus ympäristöineen sekä Syrjänelusen ja Sorsakolun seudut. Keskimäärin vastaajat vierailivat kahdella käyntikohteella Evon retkeilyalueella.

Yli puolet kävijöistä yöpyy retkeilyalueella ja yöpyjien suhteellinen määrä on kasvanut. Suosituin yöpymispaikka on oma majoite (esim. telttä). Kävijät yöpyvät myös laavuissa, asuntoautoissa ja vuokramökeissä. Keskimäärin yöpyjät viiptyvät retkeilyalueella 2 yötä. Enimmillään Evon retkeilyalueella yövyttiin 18 yötä. Kävijätutkimukseen osallistuneista päiväkävijöitä oli 41 %. Päiväretken kesto oli keskimäärin 4 tuntia.

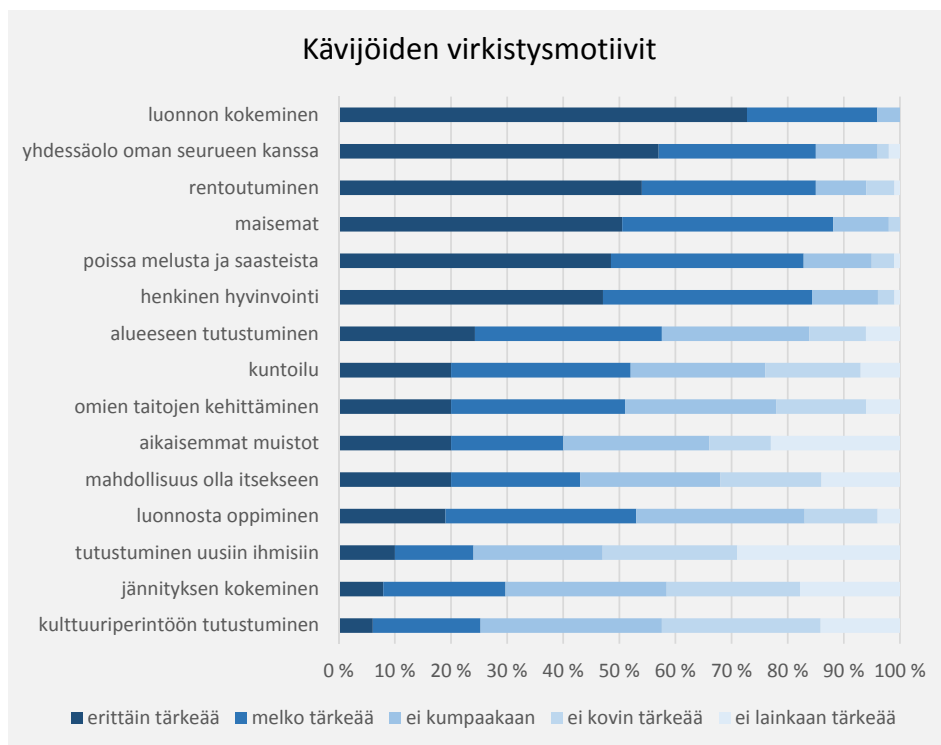
Vastaajien käyntikohteet

Käyntikohde	kpl	%
Niemisjärvien seutu	199	46
Evokeskus	129	30
Evon leirialue	116	27
Syrjänelusen seutu	110	25
Sorsajärven seutu	104	24
Mustajärven seutu	83	19
Alisen Rautjärven seutu	54	12
Keltaojan seutu	26	6
Kotisen seutu	15	3
Muulla	1	0
Vastanneita yhteensä	432	

Yhteisiä luontokokemuksia

Kävijätutkimukseen vastanneet pitävät luonnon kokemista ja yhdessäoloa oman seurueen kanssa tärkeimpinä syinä käynnilleen Evon retkeilyalueella. Myös maisemat ja rentoutuminen olivat erittäin tärkeitä yli puolelle kävijöistä.

Vähiten painoarvoa saivat kulttuuriperintöön tutustuminen, jännityksen kokeminen sekä tutustuminen uusiin ihmisiin.

Lähes 90 %:lle kävijöistä Evon retkeilyalue on matkan ainoa tai tärkein kohde. Muiksi kohteiksi nimettiin tyypillisimmin Hämeenlinna, Padasjoki tai jokin muu Etelä-Suomen luontokohde, kuten Helvetinjärvi, Seitsemäinen tai Aulanko.

Ensi kertaa alueella vierailevien määrä on kasvanut. Kuitenkin yhä yli puolet vastaajista oli käynyt Evon retkeilyalueella aiemmin. Innokkaimmat kävijät vierailevat alueella kymmeniä kertoja vuodessa. Keskimäärin kävijät olivat vieraileet alueella 3 kertaa viimeisen 12 kuukauden aikana.

Evon retkeilyalue täyttää melko hyvin kävijöiden odotukset

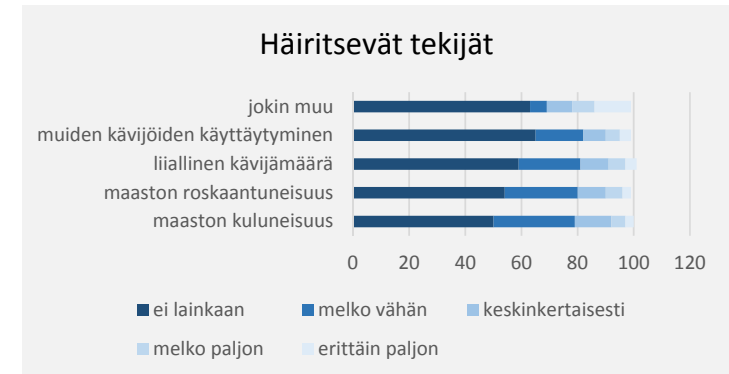
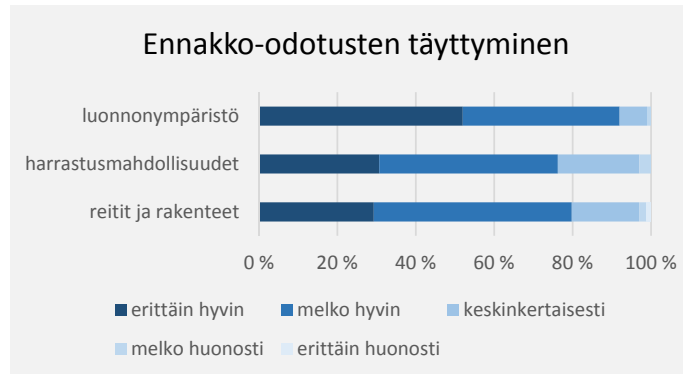
Kävijöiden ennakko-odotukset Evon retkeilyalueen luonnonympäristöstä, harrastusmahdollisuuksista ja reiteistä sekä rakenteista täyttyivät melko hyvin. Parhaiten odotukset täytti luontoympäristö.

Reitit ja rakenteet sekä harrastusmahdollisuudet täyttivät odotukset keskimäärin melko hyvin. Venevuokrausmahdollisuuden puuttuminen mainittiin avoimissa kommentteissa useimmiten ennakko-odotuksista poikkeavana tekijänä. Niemisjärvien suljettu kioski sai aikaan paljon keskustelua ja kehitysehdotuksia venevuokrauksen ja kalastuslupien myynnin järjestämisestä.

Yli puolet kävijöistä ei kokenut minkään tekijän häiritsevän käyntiä Evon retkeilyalueella. Maaston kuluneisuus häiritsi kävijöitä valmiiksi annetuista vaihtoehdoista eniten. Muina häiritsevinä tekijöinä mainittiin mm. hakkuut ja tien korjaustyöt.

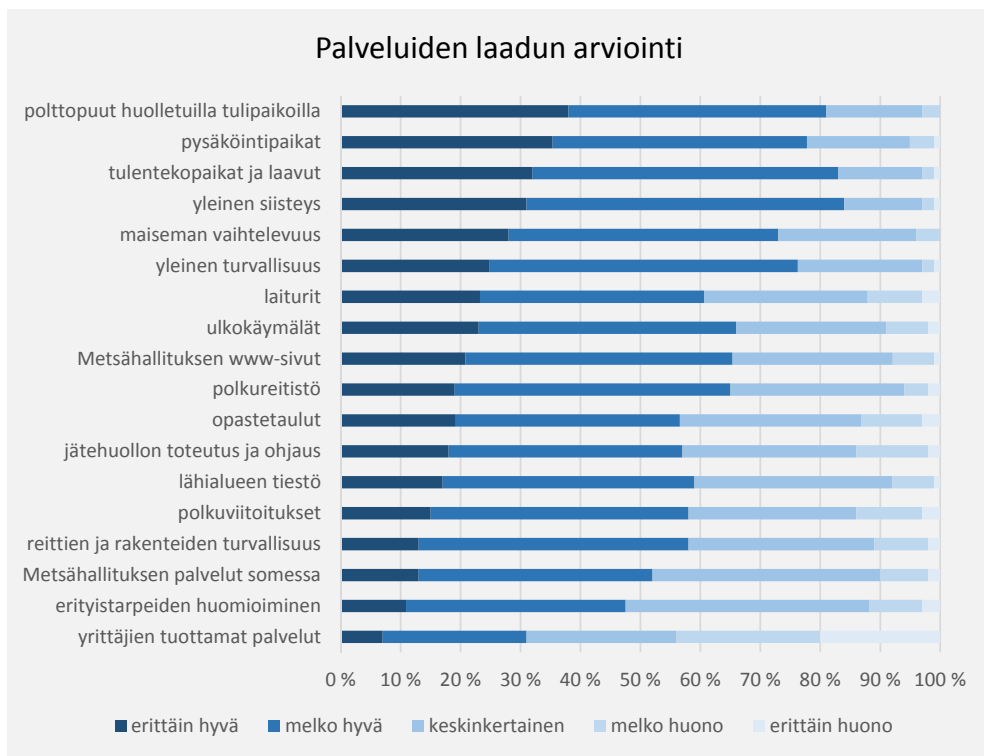
”Olisi mukavaa jos kioski olisi ollut avoinna. Venevuokrausta olisin käyttänyt.”

Polttopuuhuolto saa kiitosta

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat polttopuuhuoltoon. Myös tulentekopaikat ja laavut, pysäköintipaikat sekä yleinen siisteys ja turvallisuus saivat kiitosta.

Avoimessa palautteessa kävijät toivoivat polkuviitoitusten ja opasteiden päivittämistä sekä pitköspuiden paikoittaista uusimista. Maasto-opasteita toivottiin etenkin reittien risteysiin. Vastaajat toivoivat myös selkeämpää viitoitusta laavuille, ulkokäymälöille ja keittokatoksille.

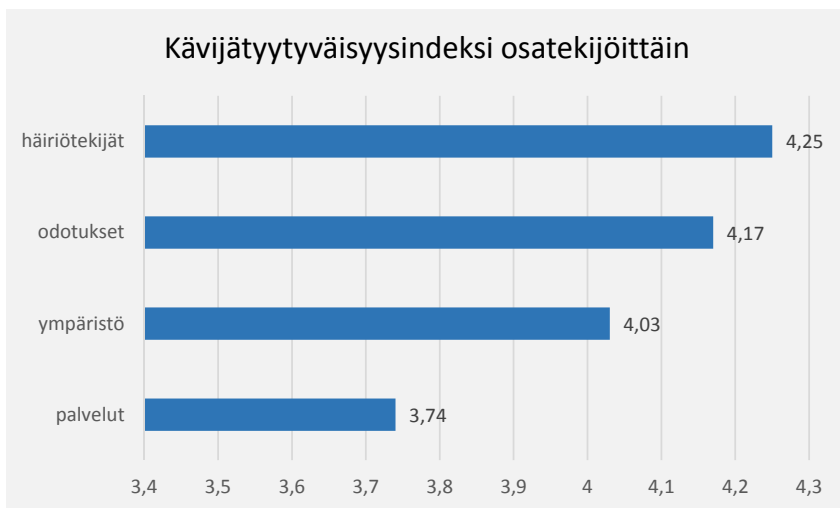
Kävijät olivat melko tyytyväisiä palveluiden määrään Evon retkeilyalueella. Vastaajista yhteensä 86 % piti luontopalveluiden ja -rakenteiden nykyistä määrää joko erittäin hyvänä tai melko hyvänä.

” Todella siistiä ja kaikki on hyvin varusteltua ja hoidettua.”

Tyytyväisiä kävijöitä

Kävijätyytyväisyysindeksi on luku, joka on laskettu seuraavien osatekijöiden keskiarvona: mielipiteet palveluista ja ympäristön laadusta, ennako-odotusten toteutuminen ja käyntiä häirinneet tekijät.

Evon retkeilyalueen valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli 3,95. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Indeksillä kuvaa karkealla tasolla kävijöiden yleistä tyytyväisyyttä heidän kyseiseen käyntiinsä retkeilyalueella.

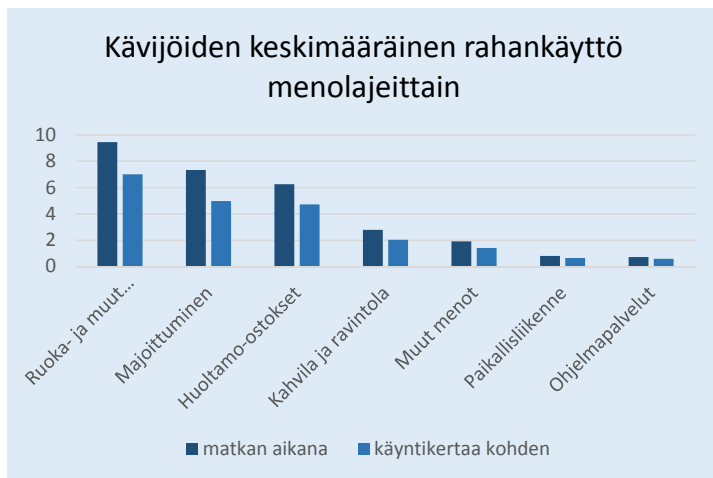
Vuoden 2010 kävijätutkimuksessa saatu kävijätyytyväisyysindeksi oli 3,93. Kävijätyytyväisyys on siis parantunut hieman kuluneen 8 vuoden aikana.

Evon retkeilyalue tuo taloudellista hyvinvointia lähialueelle

Vastaajat arvioivat kuluttaneensa käynnillään keskimäärin 29 euroa. Retkeilyalueella tai sen lähialueilla yöpyneet arvioivat kuluttaneensa keskimäärin 37 euroa ja päiväkävijät 11 euroa. Ulkomaalaiset matkailijat kuluttivat keskimäärin eniten ja lähialueen asukkaat vähiten.

Kävijät käyttivät keskimäärin eniten rahaa ruoka- ja vähittäiskauppaostoksiin. Toiseksi eniten rahaa kulutettiin majoittumiseen ja huoltamo-ostoksiin. Muiksi menoiksi mainittiin tyypillisesti kalastusluvat.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaistulovaikutukset olivat vuoden 2018 käyntimäärällä laskettuina noin 1,23 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset noin 12 henkilötyövuotta. Retkeilyalueen lähialueen ulkopuolelta saapuvat kotimaan matkailijat tuottavat euromääräisesti selvästi suurimman tulovaikutuksen. Majoittujien tuottamat kokonaisvaikutukset ovat lähes nelinkertaiset päiväkävijöihin verrattuna.

Evon retkeilyalueen paikallistaloudelliset vaikutukset	
Kokonaisvaikutus	Minimivaikutus*
1,23 milj. €	0,90 milj. €
12 htv	9 htv

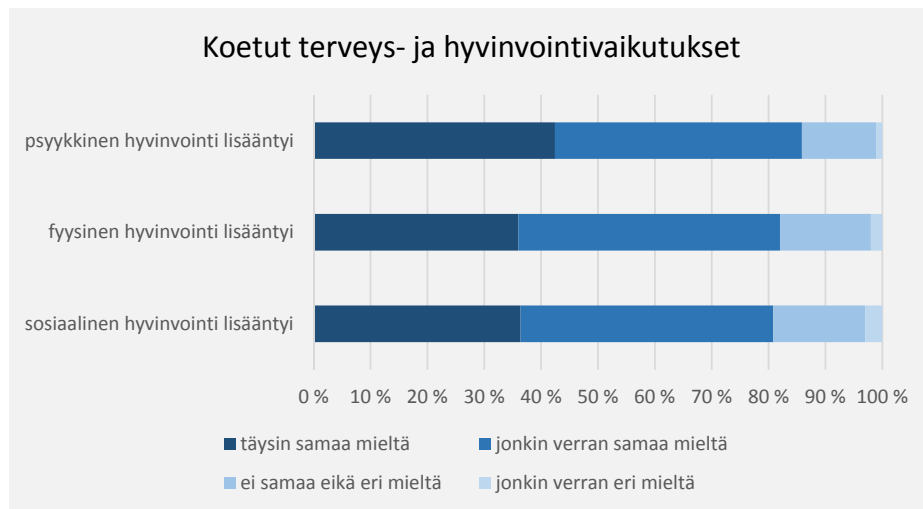
*Minimivaikutus kuvaa niiden kävijöiden rahankäytön vaikutuksia paikalliseen talouteen ja työllisyyteen, joille Evon retkeilyalue oli matkan tärkein tai ainoa kohde.

Retkeily lisää hyvinvointia

Yli 80 % kävijöistä on sitä mieltä, että käynti Evon retkeilyalueella lisäsi heidän kokemaansa terveyttä ja hyvinvointia. Eniten käynnin koettiin lisäävän psyykkistä hyvinvointia. Kukaan vastaajista ei ollut täysin sitä mieltä, etteikö käynnillä olisi positiivisia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia.

Kävijät arvottivat terveys- ja hyvinvointivaikutukset keskimäärin 177 euron arvoiseksi. Vastanneiden antamat rahalliset arvot vaihtelivat nollassa 3 000 euroon. Vastausten mediaani oli 75 euroa, jota voidaan pitää luotettavimpana arviona kuvaamaan käynnin tuottamia euromääräisiä terveyshyötyjä.

*”Ihana että tällaista paikkaa ylläpidetään.
Mökittömän paratiisi.”*

"Evo on aarre. Siitä pitää huolehtia hyvin!"